

Catalunya sota el règim de la Restauració

L'ÈPOCA DE LA
RESTAURACIÓ BORBÒNICA
(1875 – 1899)

CAPÍTOL V

Portald'Història

DIVISIÓ PROVINCIAL Y REGIONAL DE JAVIER DE BURGOS (1833)

Catalunya, província “perifèrica” de l'Estat

En el mapa provincial d'Espanya, aprovat el 1833, les regions no tenien cap funció administrativa.

Les províncies tenien el nom de la capital, excepte les basques i Navarra.

Les Canàries van ser una única província, amb capital a Santa Cruz de Tenerife, fins el 1927.

Plena **acceptació i integració** en el sistema polític de la Restauració.

Caràcter **perifèric i allunyat** dels cercles del poder polític estatal.

Liberals i conservadors catalans

En general, les classes benestants catalanes van adoptar una postura de plena **acceptació i integració en el sistema política de la Restauració**.

Caràcter **perifèric i allunyat** dels cercles del poder polític estatal.

CONSERVADORS

Representaven a sectors **molt conservadors i fortament vinculats a l'Església catòlica**. Contraris a la política de tipus centralitzador de l'Estat.

Representants:

- Manuel Duran i Bas
- Manuel Girona i Arafel
- Joan Mañé i Flaquer (va ser director del diari conservador **Diario de Barcelona** (fundat l'any 1792, el més antic d'Espanya).

LIBERALS

Grups sorgits de l'antic partit progressista. Defensors del **reformisme polític**, de l'ampliació de les llibertats individuals i de disminuir la influència de l'Església sobre la societat. El seu mitjà de premsa era **La Vanguardia**.

Representants:

- Víctor Balaguer i Cirera
- Francesc Rius i Taulet (fou Alcalde de Barcelona de 1872 a 1890).

Les classes mitjanes i el republicanisme català

Consolidació del republicanisme federal.

Francesc Pi i Margall – Partit Republicà Democràtic Federal (PRDF, 1868)

Naixement i expansió dels ideals catalanistes i de **reivindicació d'autonomia política** per a Catalunya, davant del centralisme practicat pels diversos Governos de Madrid.

Després de l'experiència de la Primera República, i durant els primers anys de la Restauració, el PRDF va patir una **disminució del seu suport social** i una **forta davallada electoral** a Catalunya.

Congrés del PRDF a Saragossa l'any 1883, on es va elaborar un projecte de **Constitució Federal** per a Espanya.

Reorganització del partit de la mà de **Josep Ma. Vallés i Ribot**. Ideals **democràtics, republicans i federalistes**. Implantació només als territoris de parla catalana.

Presència al Parlament espanyol des de 1886. Trencament definitiu del partit l'any 1905.

El tradicionalisme a Catalunya durant la Restauració

Crisi del **tradicionalisme carlista** també a Catalunya després de la derrota a la Guerra Carlina (1876).

Priorització de la qüestió religiosa per sobre de la dinàstica.

Va tenir un fort arrelament en determinades comarques rurals del Pirineu o del sud de Catalunya.

A Catalunya, aquesta opció va tenir força seguidors, i es va organitzar en **Cercles** (amb fundació de casinos i centres catòlics a moltes poblacions).

Destaquen les figures de **Salvador Casañas** i de **Félix Sardà i Salvany**, i el mitjà de premsa **El Correo Catalán**.

Carles (VII)
1866 – 1901

Jaume (III)
1901 – 1931

Aquesta permanència del tradicionalisme carlista a Catalunya també es fonamentava en la seva **visió regionalista** i en la **defensa dels antics furs i privilegis** bascos, navarresos, aragonesos i catalans, entre d'altres factors.

El “Desastre del 98”: les conseqüències a Catalunya

La **burguesia catalana** es va sentir especialment perjudicada per la pèrdua dels mercats colonials el 1898, i van acusar d'incompetència al Govern de Madrid.

Es va produir una **forta expansió del moviment nacionalista**, i a la pràctica la fi del domini dels partits dinàstics a Catalunya (també al País Basc).
Trencament de les classes dominants catalanes amb el poder polític central i forta desconfiança envers la capacitat del règim per regenerar l'Estat.

Fenomen del **TANCAMENT DE CAIXES** (1899) a Catalunya, durant el govern conservador de Francisco Silvela.

El “Tancament de Caixes”

Octubre de 1899 – Moviment cívic a Barcelona contra els nous impostos i contribucions aprovats pel govern del conservador **Francisco Silvela**.

